

Jakelu: Proftest Syken pätevyyskokeisiin osallistuvat toimijat

Pätevyyskoe LT 07/2023 Liukoisuustesti kierrätysmateriaalista: 2-vaiheinen ravistelutesti

Proftest Syke järjestää yhteistyössä KVVY tutkimus Oy:n kanssa pätevyyskokeen laboratorioille, jotka tekevät liukoisuustestejä jätteiden kaatopaikkakelpoisuuden arvioimiseksi. Vertailun kohteena on 2-vaiheinen ravistelutesti (SFS-EN 12457-3) ja näytemateriaalina lentotuhka. Ravistelutestiuutteista määritetään metallit (As, Ba, Cd, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Sb, Se, V, Zn) sekä Cl^- , SO_4^{2-} , F^- , DOC, pH, sähkönjohtavuus ja TDS.

Pätevyyskokeen tarkoituksena on osallistuvien laboratorioiden tulosten vertailtavuuden ja oikeellisuuden varmistus. Osallistujien määräksi arvioidaan noin 15 laboratoriota. Järjestettävä pätevyyskoe kuuluu akkreditoituun pätevyysalueeseen (finas.fi).

Näytematriisi

Kierrätyspolttoaineen ja puun lentotuhka. Materiaali on MARAn (843/2017 Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa) mukainen.

Aikataulu

Kierrokselle ilmoittautuminen	28.3. – 27.4.2023
Näytteen lähetyspäivä	30.5.2023 (lisätietoja: kappale 4 <i>Näytteiden toimitus</i>)
Ravistelutesti	28.7.2023 mennessä
Osallistujatulosten raportointi	31.5. – 14.8.2023

Osallistumismaksu

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on **650 €** (+ alv 24 %).

Katso tarkemmat tiedot tämän kirjeen kappaleesta 9 *Osallistumismaksu*.

Riitta Koivikko,
koordinaattori

Mirja Leivuori,
ryhmäpäällikkö

Proftest Syke on FINAS-akkreditointipalvelun akkreditoima vertailumittausten järjestäjä PT01 (finas.fi), jonka toiminta täyttää ISO/IEC 17043 (2010) vaatimukset.

Pätevyyskokeen toteutus

1 Järjestäjä

Proftest Syke, Suomen ympäristökeskus Syke, Tutkimusinfra

Osoite: Mustialankatu 3, 00790 Helsinki

Sähköposti: proftest@syke.fi

Yhteyshenkilöt

Koordinaattori: Riitta Koivikko, puh. 0295 251 750

Koordinaattorin sijainen: Mirja Leivuori, puh. 0295 251 366

Tekninen toteutus: Keijo Tervonen, puh. 0295 251 691

Markku Ilmakunnas, puh. 0295 251 208

Sari Lanteri, puh. 0295 251 349

Ritva Väisänen, puh. 0295 251 759

Sähköposti: etunimi.sukunimi@syke.fi

Yhteistyökumppani

KVVY Tutkimus Oy (T064, www.finas.fi)

Analytiikan asiantuntijat

2-vaiheinen ravistelutesti Marika Kaasalainen (AFRY Finland Oy)

Sähköposti: etunimi.sukunimi@afry.com

pH ja sähkönjohtavuus Raija Ivalo (KVVY Tutkimus Oy)

Anionit (IC), DOC Suvi Pöyhönen (KVVY Tutkimus Oy)

Sähköposti: etunimi.sukunimi@kvvy.fi

Metallianalytiikka Timo Sara-Aho (Syke)

Sähköposti: etunimi.sukunimi@syke.fi

Alihankinta

KVVY Tutkimus Oy: Näyttemateriaalin homogenisointi ja jako, näytteiden esitestaus ja homogeneisuusmääritykset sekä tarvittava kemiallinen ja fysikaaliskemiallinen analytiikka.

2 Näytteet ja testisuureet

Pätevyyskokeessa tehdään 2-vaiheinen ravistelutesti (L/S 2 ja L/S 10, SFS-EN 12457-3) kierrätyspolttoaineen ja puun lentotuhkanäytteelle. Näytteen raekoko on alle 4 mm, kuten liukoisuustestistandardit edellyttävät.

Osallistujille toimitetaan yksi näyte (näytteen määrä n. 250 g). Näytteen ravistelutestiuutteista määritetään metallit (As, Ba, Cd, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Sb, Se, V, Zn) sekä Cl^- , SO_4^{2-} , F^- , DOC, pH, sähkönjohtavuus ja TDS.

3 Ilmoittautuminen

Pätevyyskokeeseen ilmoittautuminen on avoinna **27.4.2023 asti**.

Ilmoittautuminen tehdään sähköisen asiakasjärjestelmämme, ProftestWEBin kautta osoitteessa <https://wwwp5.ymparisto.fi/Labtest/>. Mikäli ProftestWEBin käytössä ilmenee ongelmia tai tarvitsette järjestelmään käyttäjätunnuksen ja salasanan, pyydämme ottamaan yhteyttä proftest@syke.fi.

4 Näytteen toimitus

Näyte lähetetään osallistujille postitse **30.5.2023**. Ulkomaisille ja joillekin kotimaisille osallistujille näytteet lähetetään aiemmin, jotta varmistetaan niiden saapuminen määräaikaan mennessä.

Jos näyte ei ole saapunut perille **2.6.2023 klo 16** mennessä, lähetyksessä on särkyneitä näyteastioita tai siitä puuttuu tilattuja näytteitä, osallistujaa pyydetään ottamaan heti yhteyttä pätevyyskokeen tekniseen toteutukseen (yhteystiedot löytyvät kappaleesta *1 Järjestäjä*).

5 Näytteen säilytys ja analysointi

Näytettä säilytetään huoneenlämmössä kuivassa ja valolta suojattuna. Määritykset tehdään siinä laboratoriossa, jonne näyte toimitetaan ja laboratorion normaalisti käyttämällä menetelmillä.

2-vaiheinen ravistelutesti tulee tehdä 28.7.2023 mennessä. Ravistelutestistä toimitetaan yksi tulos/testisuure. Näytteestä ei tule tehdä rinnakkaismäärityksiä enempää kuin laboratorion normaalikäytäntö edellyttää.

6 Tulosten raportointi

Osallistujien tulee palauttaa tuloksensa viimeistään **14.8.2023**.

Kierroksella käytettävässä jättemateriaalissa joidenkin testisuureiden pitoisuus saattaa jäädä alle määritysrajan. Näytteiden saatekirjeessä annetaan tarkemmat tulosten raportointiohjeet. Tulosten kanssa raportoidaan määrittystietoja SFS-EN 12457-3 mukaisesti erillisen Webropol-kyselyn kautta.

Proftest Syke toimittaa kierroksen alustavan tulosraportin osallistujille viimeistään viikolla 34 (21.–25.8.2023). Loppuraportti julkaistaan viimeistään joulukuussa 2023 ja se on saatavilla ProftestWEBissä sekä Proftest Syken verkkosivuilla (syke.fi/proftest). Osallistujia tiedotetaan raportin julkaisusta sähköpostitse.

7 Vertailuarvot ja pätevyyden arviointi

Testisuureen vertailuarvoksi asetetaan osallistujien tulosten robusti keskiarvo, mediaani tai keskiarvo. Vertailuarvon laskentaan otetaan ne tulokset, jotka on raportoitu annettujen ohjeiden mukaisesti. Tarvittaessa vertailuarvo voidaan asettaa myös asiantuntijalaboratorion tuloksen perusteella. Pätevyyden arvioinnissa käytetään z-arvoja, joiden laskemisessa käytettävät tavoitehajonnan alustavat arvot ilmoitetaan näytteiden saatekirjeessä. Tarvittaessa arvioinnissa voidaan käyttää myös E_n - tai $D\%$ -arvoa.

8 Luottamuksellisuus

Pätevyyskokeen tulokset käsitellään nimettöminä.

9 Osallistumismaksu

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on **650 €** (+ alv 24 %). Osallistuja voi halutessaan tilata ylimääräisiä näytteitä, joiden hinta on 150 €/näyte.

Osallistumismaksu peritään alustavan tulosraportin julkaisun jälkeen. Jos osallistuja tilaa ylimääräisiä näytteitä, laskutetaan niistä yllä mainittujen hintojen mukaisesti. Järjestäjä pidättää oikeuden periä toimenpidekorvausta laskun lähettämisen jälkeen tehdyistä laskutukseen liittyvistä (kuten laskutusosoite) korjauksista.